

รายงานผลการดำเนินการ ตามนโยบายของคณะกรรมการบริหาร รัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

คำนำ

คณารัฐมนตรีชื่มวี พลเอก สุรยุทธ์ จุลananท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เข้าบริหารราชการแผ่นดินเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๔๙ ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ และได้แกล้งนโยบายต่อสภานิตบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันศุกร์ที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ แม้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ จะมิได้กำหนดให้คณารัฐมนตรีต้องจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายที่ได้แกล้งไว้ต่อสภานิตบัญญัติแห่งชาติ แต่คณารัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นเป็นการสมควรที่จะรายงานผลการดำเนินงาน ในช่วงของการบริหารประเทศที่ผ่านมา และแนวทางการดำเนินการในระยะต่อไป ต่อสภานิตบัญญัติแห่งชาติและประชาชนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของรัฐบาล

รายงานฉบับนี้ ประกอบด้วย ๔ ส่วน ได้แก่ สถานการณ์ทั่วไปของไทยด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในช่วงก่อนที่คณารัฐมนตรีชุดนี้จะเข้ารับหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินของคณารัฐมนตรี ผลการดำเนินงานตามนโยบายของคณารัฐมนตรี ที่ได้แกล้งไว้ต่อสภานิตบัญญัติแห่งชาติ ผลการดำเนินงานตามวาระแห่งชาติและ วาระสำคัญของรัฐบาล และแนวทางการดำเนินการในระยะต่อไปของรัฐบาลโดยเฉพาะ ในเรื่องที่ต้องเร่งผลักดันหรือริเริ่มดำเนินการเพื่อวางรากฐานการพัฒนาประเทศต่อไป ในระยะยาว

ทั้งนี้ การบริหารราชการแผ่นดินของคณารัฐมนตรีชุดนี้ เป็นการบริหารราชการ แผ่นดินในช่วงเวลาภายหลังจากการปฏิรูปการปกครอง ซึ่งคณารัฐมนตรีจะมีเวลา บริหารราชการเพียง ๑ ปี ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่จะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาที่ต่อเนื่อง มาจากรัฐบาลชุดก่อน และการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนเช่นหน้า ควบคู่ไปกับการดำเนินการ ตามนโยบายของคณารัฐมนตรีที่ได้แกล้งไว้ต่อสภานิตบัญญัติแห่งชาติอย่างเต็มความ สามารถเพื่อวางรากฐานการพัฒนาเศรษฐกิจที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามแนวทาง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการสร้างสังคมที่ให้ความสำคัญกับประโยชน์ส่วนรวม ของประเทศเป็นหลัก เพื่อให้ระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยมีภูมิคุ้มกันต่อการ เปลี่ยนแปลงในอนาคต และโดยเฉพาะอย่างยิ่งจะผลักดันให้มีการจัดการเลือกตั้งทั่วไป ตามกำหนดเวลาที่ได้ให้ไว้กับประชาชนต่อไป

สารบัญ

รายงานผลการดำเนินการตามนโยบายของคณะกรรมการบริหารจัดการคุณภาพและธรรมาภิบาล ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

รัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

คำนำ

ประธานกรรมการบริหารจัดการคุณภาพ

๗

สรุปภาพรวมผลการดำเนินการตามนโยบายของคณะกรรมการบริหารจัดการคุณภาพและธรรมาภิบาล ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

๑๔

ส่วนที่ ๑

สถานการณ์ทั่วไปก่อนการเข้าบริหารงานของ

๑๙

รัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

๑. สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ

๒๐

๒. สถานการณ์ด้านสังคม

๒๕

๓. สถานการณ์ด้านการเมือง

๓๐

ส่วนที่ ๒

รายงานผลการดำเนินการตามนโยบายของคณะกรรมการบริหารจัดการคุณภาพและธรรมาภิบาล ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

๓๕

๑. นโยบายการปฏิรูปการเมือง การปกครอง และการบริหาร

๓๕

๑.๑ สนับสนุนการจัดทำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๓๕

ฉบับถาวร

๑.๒ เตรียมสร้างมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๓๖

และประพฤติมิชอบ

๑.๓ จัดทำแผนแม่บทพัฒนาการเมือง

๓๙

๑.๔ จัดทำแผนแม่บทการใช้ทรัพยากรสื่อสารของชาติ

๔๐

การใช้เครื่องมือสื่อสารของรัฐ

๑.๕ ลงเริ่มเสรีภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของลือสารมวลชน

๔๒

๑.๖ ลงเริ่มบทบาทขององค์กรภาคเอกชนและภาคประชาชน

๔๓

ควบคู่กับองค์กรภาครัฐ

๑.๗ มุ่งเน้นการบริหารทรัพยากรบุคคลและการจัดองค์กรภาครัฐ

๔๔

๑.๘ สนับสนุนการกระจายอำนาจอย่างต่อเนื่อง

๔๖

๒. นโยบายเศรษฐกิจ

๔๙

๒.๑ ภาคเศรษฐกิจฐานราก

๕๐

๒.๒ ภาคเศรษฐกิจระบบตลาด

๕๖

๒.๓ ภาคเศรษฐกิจส่วนรวม

๗๔

๓. นโยบายลังค์คム	๗๙
๓.๑ ลั่งเสริมความรัก ความสามัคคี ความสมานฉันท์ของคนไทยชาติ	๘๑
๓.๒ การจัดทำแผนปฏิรูปสังคมสู่ความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน	๘๑
๓.๓ เจรจาต่อรองการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้	๘๑
๓.๔ พัฒนาสุขภาวะของประชาชนให้ครอบคลุม ทั้งมิติทางกาย จิตใจ และปัญญา	๘๔
๓.๕ ลั่งเสริมกีฬาพื้นฐานและกีฬามวลชน	๘๖
๓.๖ การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นและประชาสังคม	๘๖
๓.๗ ลั่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของลังค์คุม มีส่วนร่วมในการพัฒนา ลังค์คุมไทยให้เป็นลังค์คุมที่มีสันติสุขอย่างยั่งยืน	๘๘
๓.๘ การปฏิรูประบบยุทธิธรรมโดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อสร้างความเป็นธรรมในลังค์คุมไทย	๙๙
๓.๙ ลั่งเสริมและพัฒนาประเพณีภาพของหน่วยงานและบุคลากร ในกระบวนการยุทธิธรรม	๙๐
๔. นโยบายการต่างประเทศ	๙๑
๔.๑ ดำเนินบทบาทเชิงรุกในการอุปทิวากีและพหุภัคี	๙๒
๔.๒ ลั่งเสริมให้เกิดมิติรภาพและความร่วมมือกับประเทศไทยเพื่อนบ้าน และในระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และระหว่างภูมิภาค	๙๓
๔.๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งของอาเซียน	๙๕
๔.๔ ดำเนินบทบาทสร้างสรรค์ในการอุปทิวทัชชาติ และการอุปพหุภัคีอื่น ๆ	๙๖
๔.๕ คุ้มครองสิทธิและผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ	๙๗
๕. นโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐ	๙๙
๕.๑ ลั่งเสริมการสนับสนุนกำลังระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคลังค์คุม และภาควิชาการ	๑๐๐
๕.๒ พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพ	๑๐๕

ส่วนที่ ๑

วาระแห่งชาติและวาระสำคัญของรัฐบาล	๑๑๑
๑. วาระแห่งชาติของรัฐบาล	๑๑๒
๑.๑ การจัดงานเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสสมahanugol เฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐	๑๑๒
๑.๒ การผลักดันแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ	๑๑๓
๑.๓ วาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ	๑๑๓
๑.๔ การให้และอาสาช่วยเหลือลังค์คุม	๑๑๔
๑.๕ การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ และความไม่เป็นธรรมในลังค์คุม	๑๑๕

๒. วาระสำคัญของรัฐบาล	๑๑๖
๒.๑ ปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้	๑๑๖
๒.๒ การสร้างความสมานฉันท์ในสังคม	๑๒๑
๒.๓ ปัญหาการเมืองที่หลâyฝ่ายอาจมีแนวคิดที่แตกต่างกัน	๑๒๑
๒.๔ การแก้ไขปัญหาสถานการณ์ลินค์เกชตร	๑๒๒
๒.๕ การแก้ไขปัญหาอุทกภัยและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย	๑๒๒
๒.๖ การจัดทำแผนแม่บทการบรรเทาอุทกภัยระยะกลาง และระยะยาว	๑๒๓
๒.๗ การแก้ไขปัญหาผลกระทบจากปัญหามลพิษทางน้ำ ในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง และพระนครศรีอยุธยา	๑๒๔
๒.๘ การแก้ไขปัญหาเร่งด่วนกรณีสถานการณ์หมอกควัน ในพื้นที่ภาคเหนือ	๑๒๕
๒.๙ การแก้ไขปัญหาผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย	๑๒๖
๒.๑๐ การจัดทำยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด	๑๒๖
๒.๑๑ การป้องกันและกำราบคุมภาระบาดของไข้หวัดนก	๑๒๗
๒.๑๒ การจัดตั้งโรงงานผลิตวัสดุชีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่	๑๒๗
๒.๑๓ การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง	๑๒๗

ส่วนที่ ๔

แนวทางการดำเนินการตามนโยบายของคณะกรรมการฯ ๑๒๙ ในระยะ ๖ เดือนต่อไป	๑๒๙
--	-----

ภาคพิเศษ

พนวก ก รายชื่อภยามาตรสำคัญที่รัฐบาลได้ดำเนินการ	๑๓๙
พนวก ข คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๑๗/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ จัดทำรายงานแสดงผลการดำเนินการของคณะกรรมการฯ ตาม นโยบายของคณะกรรมการฯ รัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ และคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๔๑/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เรื่อง แต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติมใน คณะกรรมการจัดทำ รายงานแสดงผลการดำเนินการของ คณะกรรมการฯ ตามนโยบายของคณะกรรมการฯ รัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์	๑๔๙

ประกาศ แต่งตั้งนายกรัฐมนตรี

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

ตามที่ได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ เพื่อให้เหมาะสมแก่สถานการณ์ปัจจุบันไปพลาสก่อนจนกว่าจะได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ซึ่งสภาร่างรัฐธรรมนูญจะได้จัดทำร่างรัฐธรรมนูญขึ้น ทูลเกล้าฯ ถวายต่อไป นั้น

บัดนี้ ประธานคณะกรรมการมั่นคงแห่งชาติได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาว่า พลเอก สรยุทธ์ จุลananท์ สมควรได้รับความไว้วางพระราชทานให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลเอก สรยุทธ์ จุลananท์ เป็นนายกรัฐมนตรี บริหารราชการแผ่นดินตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙

เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน

ประธานคณะกรรมการมั่นคงแห่งชาติ

ประกาศ แต่งตั้งรัฐมนตรี

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙ แล้ว นั้น

บัดนี้ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้เลือกสรรผู้ที่สมควรดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการ แผ่นดินแล้ว จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรี ตามความในมาตรา ๑๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ดังต่อไปนี้

หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล

เป็นรองนายกรัฐมนตรี

นายโนลิต ปันเปี่ยมรัชฎ์

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์

เป็นรองนายกรัฐมนตรี

นายธีรวัฒน์ เสรีรังสรรค์

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

พลเอก บุญรอด สมทศน์

เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

นายนิตย์ พิบูลสงคราม

เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

นายสุวินท คงสิริ

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

นายสุวิทย์ ยอดมณี

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

นายไฟบุญย วัฒนศิริธรรม

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

นายธีระ สุตะบุตร

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายรุ่งเรือง อิศรากร ณ อยุธยา

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พลเรือเอก ธีระ หัวเจริญ

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

นายสรเสริญ วงศ์ช่ออุ่ม

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

นายเกรียง สนิทวงศ์ ณ อยุธยา

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นายสิทธิชัย โภคิยอุดม

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

นายเกริกไกร จีระแพทย์

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

นายปิยสวัสดิ์ อัมรันนันทน์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
นายอารีย์ วงศ์อารยะ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
นายบัญญัติ จันทน์เสนะ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
นายชาญชัย ลิขิตจิตตะ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
นายอภัย จันทนจุลักษณ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
คุณหญิงเบatrice ศรีอรุณ	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
นายยงยุทธ ยุทธวงศ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
นายวิจิตร ศรีสอ้าน	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นายมงคล ณ ลงขลา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
นายปิยะบุตร ชลวิจารณ์	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙

เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ผลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

ประกาศ
แต่งตั้งรัฐมนตรี

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙ แล้ว และแต่งตั้งรัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการแผ่นดิน ตามประกาศลงวันที่ ๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙ นั้น

บัดนี้ เพื่อความเหมาะสมและบังเกิดประโยชน์แก่ราชการ จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรี ตามความในมาตรา ๑๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ดังต่อไปนี้

นายประลิทธิ์ ใจวิไลกุล

เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

นายสมหมาย ภาชี

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

ประกาศ แต่งตั้งรัฐมนตรี

(พระปรมາภิไชย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙ แล้ว และแต่งตั้งรัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการแผ่นดิน ตามประกาศลงวันที่ ๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙ และประกาศครั้งสุดท้ายลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ นั้น

บัดนี้ เพื่อความเหมาะสมและบังเกิดประโยชน์แก่ราชการ จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรี ตามความในมาตรา ๑๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ดังต่อไปนี้

นางอรุณุช โอลสถานนท์

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์

นายรากรณ์ สามโกเศศ

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

ประกาศ แต่งตั้งรัฐมนตรี

(พระปรมາภิไชย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙ แล้ว และแต่งตั้งรัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการแผ่นดินตามประกาศลงวันที่ ๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙ และประกาศครั้งสุดท้ายลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๐ นั้น

บัดนี้ เพื่อความเหมาะสมและบังเกิดประโยชน์แก่ราชการ จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรี ตามความในมาตรา ๑๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ดังต่อไปนี้

นายไฟบูลย์ วัฒนคิริธรรม

เป็นรองนายกรัฐมนตรีอีกตำแหน่งหนึ่ง

นายฉลองพงษ์ สุลักษณ์กาญจน์

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

นายพลเดช ปั่นประทีป

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคม

นายมรกต กรเกษม

และความมั่นคงของมนุษย์

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล ลาออกจากตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐

ประกาศ แต่งตั้งรัฐมนตรี

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙ แล้ว และแต่งตั้งรัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการแผ่นดิน ตามประกาศลงวันที่ ๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙ และประกาศครั้งสุดท้ายลงวันที่ ๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐ นั้น

บัดนี้ เพื่อความเหมาะสมและบังเกิดประโยชน์แก่ราชการ จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรี ตามความในมาตรา ๑๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ดังต่อไปนี้

นายณัฐ อินทรปราณ

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

พลตำรวจโท ธิรวุฒิ บุตรศรีภูมิ

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

นายวัลลภ ไทยเหนือ

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

สรุปภาพรวม

ผลการดำเนินการตามนโยบายของคณะกรรมการรัฐมนตรี

ในช่วงก่อนเข้ามาริหาราชการแผ่นดินของรัฐบาล เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๖๙ สถานการณ์โดยทั่วไปของประเทศไทยในขณะนั้นมีความผันผวนและขาดเสียทรัพย์เนื่องจากประเทศไทยเผชิญปัญหาภัยคุกคามต่าง ๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เช่น ภัยคุกคามด้านเศรษฐกิจจากการชะลอตัวของการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชน สถานการณ์ความไม่สงบทางความคิดของลังค์ วิกฤติการณ์ทางการเมือง และการสูญเสียความเชื่อมั่นในองค์กรของรัฐ ทั้งในภาคราชการและองค์กรอิสระ เป็นต้น

เมื่อรัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ ได้เข้ามาริหาราชการเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๖๙ ได้มุ่งแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาต่อเนื่องจากรัฐบาลที่แล้ว เพื่อมุ่งให้เป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาประเทศ การแก้ไขปัญหาเร่งด่วนในด้านภัยธรรมชาติ ปัญหาเศรษฐกิจ และปัญหาด้านลังค์ที่เกิดขึ้นในช่วงแรกของการเข้ามาริหาราชการแผ่นดิน ควบคู่ไปกับการดำเนินงานตามนโยบายที่ได้แกล้งไว้ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว และสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและลังค์อย่างต่อเนื่อง โดยภาพรวมผลการดำเนินงานของรัฐบาลในช่วงที่ผ่านมา สรุปได้ดังนี้

๑. นโยบายการปฏิรูปการเมือง การปกครอง และการบริหาร

รัฐบาลได้ดำเนินการปฏิรูปการเมือง การปกครอง และการบริหาร โดยการสนับสนุนการจัดทำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับการที่มุ่งเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำรัฐธรรมนูญทุกระดับชั้น การเสริมสร้างมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาคการเมืองและภาคราชการ ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ตลอดจนล่งเสริมองค์กรอิสระและประชาชนในการตรวจสอบการทุจริตและประพฤติมิชอบ การจัดทำแผนแม่บท พัฒนาการเมืองที่ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างระบบคุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรมชั้นนำ ได้จัดเวทีรับฟังความคิดเห็นของทุกภาคส่วน ๒๘ เวทีทั่วประเทศ และได้มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ และขณะนี้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับรูปแบบ อำนาจหน้าที่ และโครงสร้างของสภาพัฒนาการเมือง และอยู่ระหว่างการยกร่างต้นแบบสภาพัฒนาการเมือง และร่างกฎหมายสภาพัฒนาการเมือง

๒. นโยบายเศรษฐกิจ

รัฐบาลได้กำหนดนโยบายเศรษฐกิจที่ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยอาศัยหลักคุณธรรมนำการพัฒนาเศรษฐกิจในระบบตลาดเสรี และมุ่งเน้นให้ภาคเอกชนมีบทบาทนำและบูรณาการร่วมกับภาครัฐและภาคประชาชน ซึ่งในช่วงเวลาที่ผ่านมา รัฐบาลได้ให้การสนับสนุนการพัฒนาการเกษตรตามแนวทางเกษตรใหม่เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับเกษตรกรรายย่อย การจัดการหนองลินของเกษตรกร การพัฒนาตลาด

สินค้าเกษตรล้วนหน้า และการดูแลรักษาสินค้าเกษตรต่าง ๆ ทำให้ราคาก้าวเปลี่ยนไป
ท่องมະลิปรับตัวสูงขึ้นจากการรับจำนำประมาณร้อยละ ๑๙.๖ ราคาก้าวเปลี่ยนเห็นได้
สูงขึ้นร้อยละ ๕๘.๓ และราคาหัวมันสดในแหล่งผลิตสำคัญปรับตัวเพิ่มขึ้นอยู่ที่
กิโลกรัมละ ๑.๓๐ - ๑.๔๐ บาท จากกิโลกรัมละ ๑.๐๕ บาท นอกจานนี้ ได้กำหนด
ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ของประชาชน ชุมชน และ
ท้องถิ่น เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ในระยะยาว

ในช่วงที่ผ่านมาธุรกิจได้ดำเนินมาตรการสำคัญที่เป็นการวางแผนการพัฒนา
ที่สำคัญ ได้แก่ การเร่งจัดทำแผนแม่บทโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญา และแผนแม่บท
การสร้างเสริมประสิทธิภาพแห่งชาติ เพื่อวางรากฐานการพัฒนาด้านนวัตกรรม และ
ด้านอุตสาหกรรมของประเทศไทย ให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน รวมทั้ง
ธุรกิจได้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจส่วนรวม ที่มีองค์ประกอบจากภาคธุรกิจ
ภาคเอกชนที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และนักวิชาการ เพื่อร่วมกันกำหนด
มาตรการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยให้อย่างมีประสิทธิภาพ และจัดทำแผน
ปฏิบัติการ ๕ ปี เพื่อเร่งแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก
ซึ่งเป็นเขตอุตสาหกรรมหนักที่สำคัญของประเทศไทย

ธุรกิจได้สร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุนต่างประเทศให้เข้าใจนโยบายทาง
เศรษฐกิจของธุรกิจ ลั่นให้ความเชื่อมั่นต่อการลงทุนในประเทศไทยเพิ่มสูงขึ้นอย่าง
ต่อเนื่อง โดยในช่วงเวลาที่ผ่านมา อัตราการใช้กำลังการผลิตในหลายอุตสาหกรรมยัง
คงมีระดับสูงเกินร้อยละ ๘๐ และมีมูลค่าการลงทุนจากบัตรลังเสริมกว่า ๒ แสนล้านบาท
โดยเป็นอุตสาหกรรมเป้าหมายกว่า ๘ หมื่นล้านบาท นอกจานนี้ จากการดำเนิน
นโยบายการเร่งผลักดันการส่งออก ทำให้ภาคการส่งออกยังคงขยายตัวเพิ่มขึ้นกว่า
ร้อยละ ๑๙ สำหรับการดำเนินนโยบาย “การท่องเที่ยวคุณภาพ เพื่อนำไปสู่การ
ท่องเที่ยวที่ยั่งยืน” ได้ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว
กว่าร้อยละ ๑๕ ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ และสามารถสร้างรายได้กว่า ๒๑๓,๓๗๕
ล้านบาท

สำหรับการพัฒนาระบบการขนส่งสาธารณะนั้น ธุรกิจได้ให้ความเห็นชอบ
ในหลักการ “นโยบายการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนทางรางในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
และปริมณฑล” จำนวน ๕ โครงการ ๕ สายทาง ระยะทางรวม ๑๓๗ กิโลเมตร
นอกจานนี้ ในช่วงที่ผ่านมาธุรกิจได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาภัยภาพ การบริหารจัดการ
และด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการเปิดให้บริการท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และ
เพื่อเป็นการแบ่งเบาปริมาณการจราจรทางอากาศในช่วงการปรับปรุงซ่อมแซม
ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ คณะกรรมการรัฐมนตรียังได้มีมติเห็นชอบให้มีการใช้ประโยชน์
ท่าอากาศยานกรุงเทพ (ดอนเมือง) เพิ่มเติม รวมทั้งแก้ไขปัญหาหนีละสมของกองทุน
น้ำมันเชื้อเพลิงทำให้หนีละสมดังกล่าวลดลงอย่างรวดเร็ว จาก ๕๐,๔๐๗ ล้านบาท
เหลือเพียง ๒๘,๗๔๖ ล้านบาท ซึ่งผลกระทบจากการดำเนินงานของธุรกิจในช่วงที่ผ่านมาดังนั้น
ธุรกิจเชื่อว่าจะสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุนทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ
ในระบบเศรษฐกิจของไทยต่อไป

๓. นโยบายสังคม

รัฐบาลได้มุ่งเน้นในการสร้างสังคมเข้มแข็งที่คนในชาติอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน อย่างสมานฉันท์บนพื้นฐานของคุณธรรมเป็นสำคัญ โดยการจัดทำแผนปฏิรูปสังคม อยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอย่างสมานฉันท์ มุ่งลดความไม่เป็นธรรมในสังคม โดยเฉพาะ ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งนี้ มาตรการสำคัญที่ได้ดำเนินการ ได้แก่ การเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ การพัฒนาสุขภาวะของ ประชาชนให้ครอบคลุม ทั้งมิติทางกาย จิตใจ และปัญญา โดยการประกาศใช้ พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ การส่งเสริมกีฬาพื้นฐานและกีฬามวลชนเพื่อให้ ประชาชนทุกรุ่ดับมีโอกาสเล่นกีฬาและออกกำลังกายเพื่อเสริมสร้างสุขภาพ โดยการ จัดให้มีสถานที่ออกกำลังกาย ทั้งในรูปulan กีฬาและสวนสุขภาพในทุกชุมชนกว่า ๔๐,๐๐๐ แห่งทั่วประเทศ ให้บริการประชาชนได้กว่า ๗ ล้านคน นอกจากนี้ รัฐบาลยัง ได้มุ่งเน้นการป้องกันและแก้ปัญหาสังคม ยาเสพติด และความเดือดร้อนของประชาชน อย่างต่อเนื่อง โดยการจัดระบบสวัสดิการชุมชนให้เชื่อมโยงกับการจัดสวัสดิการสังคม ของภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งได้จัดตั้งคณะกรรมการการ สนับสนุนการแก้ปัญหาและฟื้นฟูชุมชนที่ประสบภัยพิบัติ เช่น เพื่อเป็นกลไกประสานการ ดำเนินงานใน ๒๙ จังหวัด

นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการเพื่อ เสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคม สถาบันครอบครัว ตลอดจนส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน ของสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมไทย เช่น การจัดทำแผนยุทธศาสตร์สร้าง สวัสดิการสังคมไทย ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔) แผนปฏิบัติการพัฒนาระบบ สวัสดิการสังคมไทยเพื่อชีวิตมั่นคง แผนปฏิบัติการส่งเสริมสถาบันครอบครัว (พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔) แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ แผนคุณธรรม จริยธรรม เพื่อปลูกฝังให้ประชาชนมีคุณธรรม เป็นต้น

๔. นโยบายการต่างประเทศ

รัฐบาลได้ดำเนินบทบาทเชิงรุกในการobiทวิภาคีและพหุภาคี ทั้งในด้านการสร้าง ความร่วมมือระหว่างประเทศ การแก้ไขปัญหาชายแดนภาคใต้ การสร้างความเข้าใจ ที่ถูกต้องต่อโลกมุสลิม และให้ความช่วยเหลือกับประเทศไทยเพื่อนบ้าน เช่น การลงนาม ความร่วมมือทุนส่วนการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างไทย-ญี่ปุ่น (JTEPA) การเปิดใช้ สะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ ๒ อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๘ ซึ่ง ถือเป็นการพัฒนาพื้นที่เมืองหน้าด่าน (Gateway) ที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจและลำดับ ความสำคัญสูง ตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ (Greater Mekong Subregion Economic Cooperation : GMS) และ (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy : ACMECS) การพัฒนาพื้นที่อนุภาคชายแดนในการobiความ ร่วมมือการพัฒนาเศรษฐกิจ ๓ ฝ่าย (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle : IMT-GT) การจัดทำยุทธศาสตร์ร่วมสำหรับการพัฒนาพื้นที่ชายแดน ไทย-มาเลเซีย (Joint Development Strategy : JDS) การจัดการฝึกอบรมการป้องกัน ไข้หวัดนกให้ประเทศไทย รายงานผลการดำเนินการตามนโยบายของคณะกรรมการต่อ รัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลbenก

Union : AU การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตยาแผนปัจจุบันและป้องกันโรคมาลาเรีย และโรคเดอเดลส์ ให้แก่ ประเทศไทยและบริการตะวันตก เป็นต้น นอกจากนี้ รัฐบาลได้ดำเนินการรักษาความลับพันธุ์กับผู้นำประเทศต่าง ๆ ที่เดินทางมาเยือนประเทศไทยทั้งในระดับทวิภาคี และการขยายความร่วมมือสาขาต่าง ๆ ให้ครอบคลุมผลประโยชน์ร่วมกัน และเป็นรูปธรรมมากขึ้น

๕. นโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐ

รัฐบาลได้มุ่งเน้นการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของการป้องกันประเทศไทย การรักษาความมั่นคงของรัฐ การพิทักษ์รักษาและเก็บทุนสถาบันพระมหากษัตริย์ การพัฒนาระบบการข่าว การเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศด้านความมั่นคง และการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไทย โดยมีการดำเนินการสำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมการผลักดันร่างพระราชบัญญัติภาคเอกชน ภาคลัทธิคุณ และภาควิชาการ โดยการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อการป้องกันประเทศไทย การส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศไทยเพื่อนบ้านและโลกมุสลิม การจัดตั้งกลไกประสานงานด้านการข่าว เพื่อทำหน้าที่ในการรายงานสถานการณ์ ทั้งในภาวะปกติ และในภาวะไม่ปกติ และการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไทยเพื่อการพึ่งพาตนเองทางทหาร เพื่อประทedadงบประมาณจากการจัดหาอาวุธใหม่และลดการพึ่งพาจากต่างประเทศ เป็นต้น

๖. วาระแห่งชาติของรัฐบาล

รัฐบาลได้กำหนดการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสสมมหมงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อพระราชพิธีว่า “พระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐” ซึ่งได้เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ การผลักดันแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ วาระแห่งชาติ ด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาคราชการ การมุ่งเน้นในด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การแก้ปัญหาการก่อสร้างท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ การจัดทำพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นต้น

๗. วาระสำคัญของรัฐบาล

รัฐบาลได้ดำเนินการในเรื่องที่มีความเป็นจำเป็นเร่งด่วน เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ในช่วงรัฐบาลชุดที่ผ่านมา ได้แก่ การสร้างความสมานฉันท์ในลังก์ค์ การแก้ไขปัญหาความแตกต่างของแนวคิดทางการเมือง โดยการสร้างวิทยากรและสนับสนุนการจัดเวทีประชาธิปไตย เพื่อความมั่นคงของมุขย์ระดับอำเภอและเขตในกรุงเทพมหานคร รวม ๔๒๖ เวที การแก้ไขปัญหาสถานการณ์สินค้าเกษตรโดยการเร่งรัดการเชื่อมโยงผลผลิตสินค้าการเกษตรระหว่างแหล่งผลิตสู่ตลาดโลก การส่งเสริมการตลาดทั้งระบบโดยมุ่งเน้นให้เกษตรกรได้รับรายได้ที่เป็นธรรม และไม่บิดเบือนกลไกตลาด และการ

พัฒนาระบบโลจิสติกส์ทางการค้าทั้งภายในและระหว่างประเทศ การแก้ไขปัญหา อุทกภัยและช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงในช่วงปลายปี ๒๕๔๙ โดย ได้ดำเนินการบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎรจากปัญหาอุทกภัย ๔๗ จังหวัด และ ได้ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย โดยมีสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรได้รับความช่วยเหลือแล้ว ๓๖๒ สหกรณ์ และช่วยเหลือกลุ่มเกษตรกร เป็นจำนวนมาก ๕๗,๓๓๐ กลุ่ม

สำหรับการแก้ไขปัญหาร่วมด่วนกรณีสถานการณ์หมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ รัฐบาลสั่งการให้กองทัพภาคที่ ๓ ดำเนินการสนธิกำลังในการดำเนินการลาดตระเวน ป้องป่า รวมถึงเข้าดำเนินการดับไฟในพื้นที่นอกเขตป่าอนุรักษ์ รวมทั้งมอนหมายให้ กระทรวงสาธารณสุขจัดเตรียมคลินิกพิเศษเพื่อให้บริการแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบ นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้มีการดำเนินการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากปัญหามลพิษ ทางน้ำในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง และพระนครศรีอยุธยา โดยให้ความช่วยเหลือในการ จ่ายเงินค่าชดเชยให้เกษตรกรเพื่อเป็นการเยียวยาเฉพาะหน้า และได้จัดทำกennท์การให้ ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในราชบั�เพิ่มเติมเป็นกรณีพิเศษรวมทั้งประสานงาน กับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อจัดทำแผนหลักในการแก้ไขปัญหาภัยน้ำเลี้ยในระบบลุ่มน้ำ แบบบูรณาการให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี โดยดำเนินการในลุ่มน้ำที่มีปัญหาภัยน้ำเลี้ย รุนแรงเป็นลำดับแรก

ส่วนที่ ๐

สถานการณ์ทั่วไป

ก่อนการเข้าบริหารงานของรัฐบาล

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

สถานการณ์ทั่วไปก่อนการเข้าบริหารงาน

ของรัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

สถานการณ์

ทั่วไปของประเทศไทยในช่วงระหว่างปี ๒๕๔๘ - ๒๕๔๙ มีความผันผวนสูง โดยประเทศไทยได้รับผลกระทบจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ทำให้สถานการณ์โดยทั่วไปของประเทศไทย ในช่วงก่อนการเข้าบริหารงานของรัฐบาลอยู่ในภาวะที่ขาดเสียรภาพทั้งในด้านเศรษฐกิจที่เกิดภาวะการชะลอตัวของการลงทุน และผลกระทบจากการค่าน้ำมัน ด้านสังคมที่มีความแตกแยกทางความคิดในสังคมอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนในประเทศไทย และด้านการเมืองที่ขาดเสียรภาพ มีการชุมนุมประท้วงในทางการเมืองของภาคประชาชน เป็นจำนวนมาก และนำมายกเว้นการปฏิรูปการปกครองในวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ โดยสถานการณ์ต่าง ๆ ในช่วงก่อนการเข้าบริหารงานของรัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ สรุปได้ดังนี้

๑. สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ

เมื่อรัฐบาลของพลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เริ่มเข้ามารับผิดชอบในเดือนตุลาคม ๒๕๔๙ สถานการณ์เศรษฐกิจที่ประเทศไทยเผชิญในขณะนั้น คือ การชะลอตัวของเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี ๒๕๔๙ ก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และก่อนที่รัฐบาลนี้จะเข้ามารับตำแหน่ง โดยที่อัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจชะลอตัวอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ไตรมาสที่ ๑ ถึงไตรมาสที่ ๔ ในอัตรา้อยละ ๖.๓, ๕.๐, ๕.๗ และ ๕.๒ ตามลำดับ โดยเป็นการชะลอตัวของการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชน เนื่องจากการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยในช่วงก่อนอย่างต่อเนื่อง เพื่อแก้ไขปัญหาเงินเพื่อ ประกอบกับความไม่แน่นอนทางการเมืองที่ได้ส่งผลให้ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและนักลงทุนลดลงมาก

แรงกระตุ้นเศรษฐกิจจากภายในประเทศไทยอ่อนตัวอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี ๒๕๔๙ โดยในสามไตรมาสแรกการใช้จ่ายภาคเอกชนอยู่ที่ร้อยละ ๓.๙, ๓.๓ และ ๒.๘ ตามลำดับ และการลงทุนภาครัฐเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๓, ๖.๔ และ ๓.๘ ในช่วงเดียวกัน เนื่องจากผลกระทบของราคาน้ำมัน ราคาน้ำมันค้าและต้นทุนการผลิตที่ยังอยู่ในระดับสูง และอัตราดอกเบี้ยที่ปรับเพิ่มขึ้น ประกอบกับสถานการณ์ความไม่แน่นอนทางการเมือง ส่งผลให้ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและนักลงทุนลดลง นักลงทุนจึงชะลอการตัดสินใจลงทุน

อัตราการขยายตัว (ณ ราคาปีฐาน)	๒๕๔๙	๒๕๕๙			
		ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔
GDP	๕.๐	๖.๑	๕.๐	๔.๗	๔.๒
การใช้จ่ายภาครัฐเรือน	๓.๑	๓.๙	๓.๓	๒.๘	๒.๕
การใช้จ่ายภาครัฐบาล	๓.๔	๗.๔	๕.๗	๔.๓	-๔.๖
การลงทุน	๔.๐	๖.๖	๔.๐	๓.๒	๒.๔
การลงทุนภาคเอกชน	๓.๙	๗.๐	๓.๓	๒.๙	๒.๓
การลงทุนภาครัฐ	๔.๕	๕.๓	๖.๔	๓.๘	๒.๕

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การลงทุนภาคเอกชนในช่วงตั้งแต่ไตรมาสที่ ๑ ของปี ๒๕๔๙ นั้นชะลอตัวลงมาก ทั้งการลงทุนด้านเครื่องมือเครื่องจักรและการลงทุนก่อสร้าง โดยเฉพาะการก่อสร้างที่อยู่อาศัยและโรงงาน โดยสัดส่วนการลงทุนรวมของภาคเอกชนลดลงจาก ๗.๐ ในไตรมาสที่ ๑ เหลือเพียง ๒.๙ ในไตรมาสที่ ๓ ของปี ๒๕๕๙

อัตราการขยายตัว (ณ ราคาปีฐาน)	๒๕๔๙	๒๕๕๙			
		ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔
การลงทุนรวมภาคเอกชน	๑๐.๙	๗.๐	๓.๓	๒.๙	๒.๓
การลงทุนก่อสร้างภาคเอกชน	๖.๑	๓.๐	๒.๖	๒.๔	๑.๘
- ที่อยู่อาศัย	๑๑.๒	๔.๕	๓.๙	๒.๙	๒.๐
- โรงงาน	๙.๓	๗.๙	๕.๖	๑.๓	-๓.๙
การลงทุนเครื่องจักรภาคเอกชน	๑๒.๕	๘.๑	๓.๕	๓.๐	๒.๕

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การบริโภคภาคเอกชนชะลอลง โดยเฉพาะการใช้จ่ายลินค์ในสินค้าคงทน เช่น ประเภทยานยนต์ เครื่องใช้ในครัวเรือน และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

	๒๕๔๙	๒๕๕๙			
		ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔
ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคโดยรวม	๘๗.๗	๘๕.๓	๘๑.๒	๘๐.๔	๘๓
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-๑๒.๒	-๖.๕	-๖.๕	-๕.๓	-๕.๕
การใช้จ่ายภาครัฐเรือน (ร้อยละ, ราคาปีฐาน)	๓.๑	๓.๙	๓.๓	๒.๙	๒.๕
ยอดจำนำยรถยนต์น้ำ (คัน)	๑๘๕,๗๑๑	๔๔,๗๘๓	๔๙,๓๔๔	๔๔,๖๗๖	๔๒,๖๐๒
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-๑๑.๒	๖.๐	๕.๓	๑๑.๐	-๖.๐

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

	๒๕๔๘	๒๕๔๙	ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔
ยอดจำหน่าย	๕๑๗,๖๗๗	๑๒๕,๐๖๘	๑๑๕,๔๒๔	๑๐๙,๐๐๐	๑๔๑,๑๑๑	
รายนต์พานิชย์ (คัน)						
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	๒๔.๒	๐.๗	-๑๒.๖	-๘.๑	-๑.๒	
ยอดจำหน่าย						
รถจักรยานยนต์ (พันคัน)	๒,๐๕๓	๕๑๒	๕๐๒	๔๗๘	๔๒๙	
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	๔.๕	-๑.๓	๐.๖	๐.๐	-๑.๓	

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เศรษฐกิจขยายตัวได้เนื่องจากแรงสนับสนุนของการส่งออก แม้ว่าจะมีแนวโน้มชลอตัวลงเล็กน้อย မูลค่าการส่งออก (ดอลลาร์สหราชู) ในสี่ไตรมาสขยายตัวร้อยละ ๑๗.๗, ๑๖.๐, ๑๖.๓ และ ๑๗.๗ ซึ่งส่วนหนึ่ง溯ท้อนถึงสัญญาณการชะลอตัวของภูมิภาคอิเล็กทรอนิกส์และการลงทุนในประเทศต่าง ๆ นอกจากนั้นการแข็งค่าของเงินบาทส่งผลให้รายรับของผู้ส่งออกโดยรวมชะลอลงมาก โดยขยายตัวร้อยละ ๖.๑ ในไตรมาสที่ ๓ แม้จะส่งออกสินค้าในรูปดอลลาร์สหราชู ขยายตัวถึงร้อยละ ๑๖.๓ สำหรับด้านการนำเข้านั้น การลงทุนที่ชะลอตัวส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าสินค้าชะลอลงเข่นกัน

อัตราการขยายตัว	๒๕๔๘	๒๕๔๙	ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔
	ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔	ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒
การขยายตัวการส่งออกสินค้า (ดอลลาร์สหราชู)	๑๗.๔	๑๗.๗	๑๖.๐	๑๖.๓	๑๙.๗	
การขยายตัวการนำเข้าสินค้า (ดอลลาร์สหราชู)	๗.๐	๕.๕	๓.๓	๑๒.๒	๗.๒	
การขยายตัวการส่งออกสินค้า (บาท)	๑๕.๑	๑๙.๙	๑๐.๒	๖.๑	๖.๗	
การขยายตัวการนำเข้าสินค้า (บาท)	๒๕.๙	๗.๔	-๑.๔	๒.๓	-๔.๔	

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นเป็นลำดับ จากเฉลี่ย ๔๐.๙๘ บาทต่อดอลลาร์สหราชู ในปี ๒๕๔๘ เป็นเฉลี่ย ๓๙.๒๙, ๓๙.๐๗, ๓๙.๕๓ และ ๓๙.๒๙ บาทต่อดอลลาร์สหราชู ในไตรมาสที่ ๑ - ๓ ของปี ๒๕๔๙ ตามลำดับ อัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้นมากในช่วงครึ่งแรกของปีที่มีเงินเฟ้อร้อยละ ๕.๗ และ ๖.๐ ในไตรมาสที่ ๑ และ ๒ ส่งผลให้ธนาคารแห่งประเทศไทยต้องปรับอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น ๔ ครั้ง ดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์ก็ทยอยปรับขึ้น และการขยายสินเชื่อของธนาคารเริ่มชะลอลง

	๒๕๔๘		๒๕๔๙			
	ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔		
อัตราแลกเปลี่ยน (บาท/ดอลลาร์สหรัฐ)	๔๐.๙๘	๓๙.๒๙	๓๙.๐๗	๓๖.๕๓	๓๙.๒๙	
อัตราเงินเฟ้อ (ร้อยละ)	๔.๔	๕.๗	๖.๐	๓.๖	๓.๗	
อัตราดอกเบี้ยนโยบาย (ร้อยละ)	๔.๐	๔.๕	๔.๐	๔.๐	๔.๐	
อัตราดอกเบี้ย MLR (ร้อยละ)	๖.๔ - ๖.๗๕	๗.๒๕ - ๗.๕	๗.๕ - ๗.๗๕	๗.๕ - ๘.๐	๗.๕ - ๘.๐	
การขยายตัวของเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	๘.๑	๗.๙	๘.๖	๕.๗	๒.๘	

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ภาคการผลิต ภาคเกษตรมีผลผลิตขยายตัวดีขึ้นจากปี ๒๕๔๘ ลุ่งลงให้รายได้เกษตรขยายตัวดี แต่ราคาสินค้าเกษตรเริ่มนิ่งมีแนวโน้มชะลอลง สาขาอุตสาหกรรมยังขยายตัวได้จากการผลิตเพื่อการส่งออกแต่เริ่มนิ่งมีอัตราการขยายตัวชะลอลงเข่นกัน การค้าส่งค้าปลีกชะลอลงตามการใช้จ่ายของครัวเรือน สาขาก่อสร้างชะลอลงตามการอ่อนตัวของการลงทุนและภาคอสังหาริมทรัพย์

อัตราการขยายตัว (ราคากลาง)	๒๕๔๘		๒๕๔๙			
	ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔		
เกษตร	-๓.๒	๗.๖	๗.๑	๔.๐	๐.๙	
รายได้เกษตรกร (ราคากำไร)	๑๘.๓	๓๑.๖	๔๐.๑	๒๖.๖	๒๓.๐	
ราคากำไรผล (ราคากำไร)	๒๔.๑	๒๕.๙	๓๑.๕	๑๘.๖	๒๑.๘	
อุตสาหกรรม	๕.๒	๗.๖	๕.๗	๕.๕	๕.๙	
ก่อสร้าง	๖.๐	๕.๐	๕.๓	๕.๑	๔.๐	
ค้าส่งค้าปลีก	๔.๒	๓.๗	๒.๓	๒.๓	๒.๓	
การค้าอสังหาริมทรัพย์	๔.๙	๒.๗	๑.๙	๑.๔	๒.๐	
GDP	๕.๐	๘.๑	๕.๐	๔.๗	๔.๒	

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สถานการณ์เศรษฐกิจมีความไม่สมดุล เนื่องจากการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนชะลอลง แม้ว่าในภาพรวมการขยายตัวของเศรษฐกิจในปี ๒๕๔๙ ยังขยายตัวดีเนื่องจากการส่งออกที่ขยายตัวได้ดี การจ้างงานอยู่ในระดับสูง และเครื่องชี้ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจโดยรวมยังมั่นคงแต่เศรษฐกิจของประเทศไทยพึงการส่งออกสูงและข้อมูลการคาดการณ์การขยายตัวของเศรษฐกิจโลกในปี ๒๕๕๐ ก็มีแนวโน้มชะลอลงและอาจเป็นข้อจำกัดของการส่งออกซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย ค่าเงินบาทที่แข็งตัวขึ้นอย่างรวดเร็วกระแทกบารายได้รูปเงินบาทของผู้ส่งออกทำให้กำไรลดลงหรือขาดทุนจากราคาที่ตกลงล่วงหน้าแล้ว อัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้นรวดเร็ว ก็ส่งผลให้การบริโภคและการลงทุนของเอกชนชะลอลง ดังนั้น ภาวะเศรษฐกิจที่ร้อนๆ บาลเข้ามาเผชิญกับปัญหาที่ต้องแก้ไขและข้อจำกัดที่ต้องเผชิญอยู่มากและเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องแก้ไข มีจะนักการขยายตัวของเศรษฐกิจจะประสบปัญหานี้ในปี ๒๕๕๐

จากสถานการณ์และข้อจำกัดทางเศรษฐกิจที่รัฐบาลต้องเผชิญ การบริหารเศรษฐกิจของประเทศไทยไม่สามารถดำเนินการต่อเนื่องได้อย่างทันที เนื่องจากมีมาตรการและกลไกการบริหารราชการที่บกพร่องที่ต้องทำการแก้ไขให้ถูกต้องก่อนที่จะบริหารราชการต่อไป มาตรการและกลไกเหล่านี้แบ่งได้เป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่

• วิธีการบริหารงบประมาณ ในช่วง ๔ - ๕ ปีที่ผ่านมา นั้น การดำเนินนโยบายของรัฐบาลที่ผ่านมาใช้วิธี “อัดฉีดเม็ดเงินงบประมาณโดยตรง” ไปที่กลุ่มประชาชนระดับราษฎร์ผ่านกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และงบประมาณผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการ รวมทั้งคณะกรรมการรัฐมนตรีสัญจรและการตรวจราชการ เมื่อรัฐบาลชุดนี้เข้ามาบริหารงานก็พบว่า งบประมาณต่าง ๆ ที่รัฐบาลชุดที่ผ่านมาได้อนุมัติไปนั้น เป็นการอนุมัติโดยยังไม่มีเงินงบประมาณจริง ดังนั้น ในการจัดทำงบประมาณประจำปี ๒๕๕๐ จึงจำเป็นจะต้องจัดตั้งงบใช้คืนรายการที่ได้อนุมัติไปก่อนหน้านี้เกือบ ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท รัฐบาลจึงขาดเครื่องมือที่ทำให้ไม่อาจแก้ปัญหาได้รวดเร็วและต้องปรับวิธีการบริหารงบประมาณเพื่อให้มีความโปร่งใสและยั่งยืน

• มาตรการที่มีหลักการดีแต่ต้องปรับแนวทางให้ถูกต้อง มาตรการของรัฐบาลที่ผ่านมาหลายมาตรการมีวัตถุประสงค์ที่จะแก้ปัญหาสำคัญของประเทศ โดยเฉพาะการสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจฐานรากและผู้มีรายได้น้อย อย่างไรก็ตาม การนำไปปฏิบัติมีกลไกที่ทำให้ลินเปลือง เกิดความสูญเสียงบประมาณ หรือเกิดผลที่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของนโยบายที่จะแก้ไขปัญหาของประเทศไทย จึงต้องมีการปรับแนวทางและการบริหารจัดการของมาตรการเหล่านี้ให้ถูกต้อง เช่น

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง นั้นด้านการกระจายลินเชื้อเป็นหลัก โดยไม่ได้มีกลไกสนับสนุนเพื่อการสร้างองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็นในการนำเงินไปลงทุนในการเสริมสร้างอาชีพของประชาชนอย่างยั่งยืน จึงเป็นการเพิ่มหนี้รากหญ้าที่อาจเกิดปัญหาหากเศรษฐกิจชะลอตัวลง

การแปลงสินทรัพย์เป็นทุน เป็นกลไกที่จะสร้างการเข้าถึงเงินทุนให้กับผู้ที่มีศักยภาพในการลงทุน แต่สินทรัพย์อยู่ในรูปที่สถาบันการเงินทั่วไปไม่รับค้ำประกันการกู้ยืม แต่ผลการดำเนินงานเกิดขึ้นจากหน่วยงานราชการเป็นหลัก เช่น การให้ลินเชื่อของธนาคารภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ แก่ผู้ที่มีสัญญาเช่าที่ดินกรม ธนารักษ์ เป็นต้น การดำเนินการยังไม่แพร่หลายในธนาคารพาณิชย์ทั่วไป และสินทรัพย์ที่สำคัญของชุมชน เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น ยังแปลงสินทรัพย์เป็นทุนได้ยาก

• ปัญหาระยะยาวที่มีการสะสมมานานและต้องแก้ไข ปัญหางบประมาณเรื่องที่มีการสะสมมาเป็นระยะเวลานาน แต่เป็นปัญหาที่จะทำให้การดำเนินมาตรการเศรษฐกิจต่อไปมีปัญหา จึงต้องเร่งแก้ไข เช่น ภาวะมลพิษในบริเวณเขตอุตสาหกรรมมาบตาพุด ซึ่งทำให้การขยายการลงทุนของภาคเอกชนอีกประมาณ ๔ แสนล้านบาทในสาขับต่อเริ่ม และอิเล็กทรอนิกส์จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ และการสร้างพื้นที่อุตสาหกรรมในพื้นที่อื่น ๆ ของประเทศไทยจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้เนื่องจากการต่อต้านจากชุมชน จึงต้องแก้ไขวิธีบริหารจัดการมลพิษในรูปแบบที่ยั่งยืนและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมทั้งจากชุมชนในพื้นที่ด้วย

๒. สถานการณ์ด้านสังคม

ในช่วงก่อนการเข้าบริหารงานของรัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ สามารถสรุปสถานการณ์ด้านสังคมได้ดังนี้

๒.๑ คนไทยมีการศึกษาสูงขึ้น โดยประชาชนมีงานทำอยู่ในระดับเต็มที่ อัตราการว่างงานลดลง กำลังแรงงานมีการศึกษาสูงขึ้น เด็กและเยาวชนได้รับโอกาสทางการศึกษาเพิ่มขึ้นทุกรดับการศึกษา สุขภาพของประชาชนโดยรวมดีขึ้น และสามารถเข้าถึงหลักประกันสุขภาพอย่างทั่วถึง

๒.๑.๑ ประชาชนมีงานทำเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จาก ๓๕.๓ ล้านคน ในปี ๒๕๔๘ เป็น ๓๕.๗ ล้านคน ในปี ๒๕๔๙ โดยอัตราการว่างงานลดลงจากร้อยละ ๑.๘๓ ในปี ๒๕๔๘ เหลือร้อยละ ๑.๕๑ ในปี ๒๕๔๙ นอกจากนี้ กลุ่มแรงงานระดับกลางที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษามีลักษณะเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๒๒.๐ ในปี ๒๕๔๗ เป็นร้อยละ ๒๒.๓ ในปี ๒๕๔๙ และร้อยละ ๒๒.๗ ในปี ๒๕๔๙ ในขณะเดียวกันผู้ที่จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและวิชาชีพขั้นสูง รวมทั้งระดับอุดมศึกษามีลักษณะเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกันจากร้อยละ ๑๖.๑ ในปี ๒๕๔๗ เป็นร้อยละ ๑๗ ในปี ๒๕๔๙ และร้อยละ ๑๗.๑ ในปี ๒๕๔๙ ลั่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้วย

ลักษณะกำลังแรงงานตามระดับการศึกษา ปี ๒๕๔๗ - ๒๕๔๙

ระดับการศึกษาที่สำเร็จ	๒๕๔๗	๒๕๔๙	๒๕๔๙*
ไม่มีการศึกษา	๓.๕	๓.๖	๓.๕
ประถมศึกษาและต่ำกว่า	๔๗.๙	๔๖.๖	๔๕.๙
มัธยมศึกษาตอนต้น	๑๔.๑	๑๔.๑	๑๔.๒
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๑.๓	๑๑.๖	๑๑.๙
อุดมศึกษา	๑๒.๘	๑๓.๖	๑๓.๙
อื่น ๆ	๐.๑	๐.๑	๐.๑
ไม่ทราบ	๐.๔	๐.๔	๐.๔
รวม	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

* หมายเหตุ : จำนวนเท่ากับจำนวนในรายชื่อผู้เข้าเรียนที่มีผลต่อจำนวนในตาราง

๒.๑.๒ เด็กและเยาวชนได้รับโอกาสทางการศึกษาดีขึ้น โดยระดับประถมศึกษามีอัตราการเข้าเรียนอยู่ที่ระดับร้อยละ ๑๐๔.๕ ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีอัตราการเข้าเรียนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๘๔ ในปีการศึกษา ๒๕๔๖ เป็นร้อยละ ๙๒.๕ ในปีการศึกษา ๒๕๔๗ และร้อยละ ๙๕.๔ ในปีการศึกษา ๒๕๔๙ ผู้เข้าเรียนขั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในปีการศึกษา ๒๕๔๖ มีลักษณะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๕๘.๗ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๖๓.๘ ในปีการศึกษา ๒๕๔๗ และ ๒๕๔๙ ผู้เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๔๖ มีลักษณะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๕๘.๖ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๕๗.๑ ในปีการศึกษา ๒๕๔๗ และร้อยละ ๖๐.๔ ในปีการศึกษา ๒๕๔๙

ภาครัฐจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ให้แก่ประชาชนที่ไม่สามารถรับบริการในระบบได้ โดยในปีการศึกษา ๒๕๔๖ มีจำนวนผู้เรียนนอกระบบโรงเรียน ๒.๒ ล้านคน หรือร้อยละ ๑๓.๘ ของผู้เรียนทั้งหมด และเพิ่มขึ้นเป็น ๒.๔ ล้านคน หรือร้อยละ ๑๔.๑ ในปีการศึกษา ๒๕๔๙

ตารางที่ ๑ : อัตราการเข้าเรียนระดับประถมศึกษาถึงอุดมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๔๖ - ๒๕๔๙

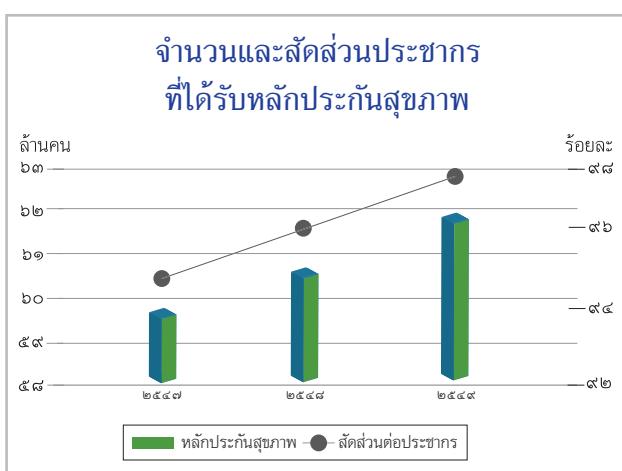
หน่วย : ร้อยละ

ระดับชั้น	ปีการศึกษา		
	๒๕๔๖	๒๕๔๗	๒๕๔๙
ประถมศึกษา	๑๐๔.๕	๑๐๔.๒	๑๐๔.๒
มัธยมศึกษาตอนต้น	๘๔.๐	๘๒.๕	๘๔.๔
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๕๘.๗	๖๓.๘	๖๓.๘
อุดมศึกษา	๔๙.๖	๕๗.๑	๖๐.๕

ตารางที่ ๒ : จำนวนและร้อยละผู้ได้รับการศึกษาในและนอกระบบโรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๔๖ - ๒๕๔๙

รายการ	ปีการศึกษา		
	๒๕๔๖	๒๕๔๗	๒๕๔๙
จำนวนผู้เรียนในระบบ (คน) ร้อยละ	๑๔,๐๙๕,๕๖๔ (๘๖.๒)	๑๔,๒๓๗,๕๖๑ (๘๔.๑)	๑๔,๔๔๓,๗๗๖ (๘๕.๙)
จำนวนผู้เรียนนอกระบบ(คน) ร้อยละ	๒,๒๔๕,๙๙๑ (๑๓.๘)	๒,๒๙๔,๑๗๙ (๑๔.๑)	๒,๓๖๕,๙๐๙ (๑๔.๑)
รวม (คน) ร้อยละ	๑๖,๓๔๙,๕๕๕ (๑๐๐)	๑๖,๕๓๑,๗๓๒ (๑๐๐)	๑๖,๔๐๙,๕๘๔ (๑๐๐)

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ

๒.๑.๓ ประชาชนสามารถเข้าถึงหลักประกันสุขภาพเพิ่มขึ้น จาก ๖๐.๖๑ ล้านคนในปี ๒๕๔๙ เป็น ๖๑.๙๔ ล้านคนของประชากรทั้งหมดในปี ๒๕๔๙ หรือมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๕๖.๓ เป็นร้อยละ ๕๗.๙ ส่งผลให้ประชากรมีความมั่นคงในการดำรงชีวิตในด้านสุขภาพมากขึ้น แต่ค่าใช้จ่ายรายหัวต่อปีในปี ๒๕๔๙ ได้รับเพียง ๑,๖๕๙ บาท ซึ่งไม่เพียงพอทำให้เกิดปัญหาด้านการเงินการคลัง ซึ่งส่งผลต่อกลุ่มภาพบริการของสถานบริการสาธารณสุข ขณะเดียวกัน ยังคงมีประชาชนเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ ได้แก่ โรคระบบทางเดินหายใจ มือตราชารเจ็บป่วยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๖

โรคหัวใจมีอัตราผู้ป่วยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๖ โรคความดันโลหิตสูงมีอัตราผู้ป่วยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๔ โรคเบาหวานมีอัตราผู้ป่วยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐.๔ และโรคปอดอักเสบมีอัตราผู้ป่วยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๙ ซึ่งการเจ็บป่วยของประชาชนเป็นผลมาจากการมีพฤติกรรมในการดำรงชีวิตที่เลี่ยงต่อการทำลายสุขภาพและการบริโภคอาหารที่ไม่ถูกสุขลักษณะ

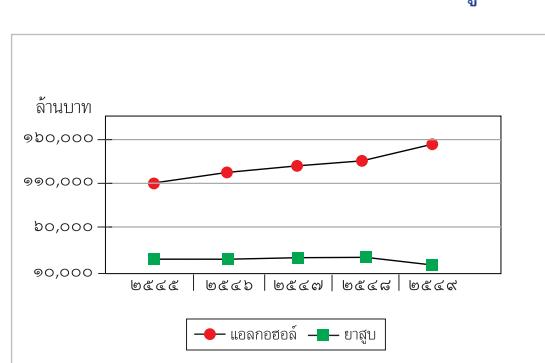
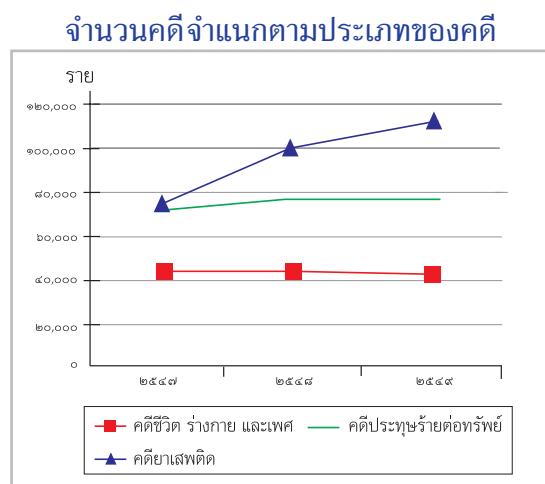
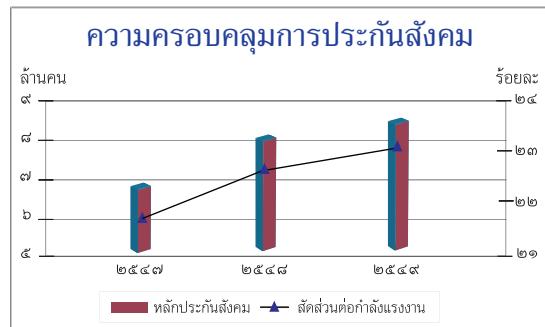
๒.๒ คนไทยมีความมั่นคงในการทำงานมากขึ้น ส่วนการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน รวมทั้งปัญหายาเสพติดกลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

๒.๒.๑ กำลังแรงงานที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายประกันสังคมเพิ่มขึ้นจาก ๘.๒๓ ล้านคนในปี ๒๕๔๘ เป็น ๘.๕๓ ล้านคนในปี ๒๕๕๙ หรือ มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากการร้อยละ ๒๒.๗ เป็นร้อยละ ๒๓.๒๐ ของกำลังแรงงานในระบบทั่วประเทศ อย่างไรก็ตาม แรงงานส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๖.๙ ของกำลังแรงงาน ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอิสระยังเข้าไม่ถึงระบบประกันสังคมที่ภาครัฐจัดให้บริการ

๒.๒.๒ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนยังไม่ดีขึ้น เนื่องจากปัญหายาเสพติดยังมีมาก โดยคดีเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน การทำร้ายร่างกายและเพศ และปัญหายาเสพติดที่ได้รับแจ้งเพิ่มขึ้นจาก ๒๒๒,๑๖๕ คดีในปี ๒๕๔๘ เป็น ๒๓๑,๒๐๒ คดี หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๐๙ ในปี ๒๕๕๙ โดยคดียาเสพติดที่รับแจ้งในปี ๒๕๕๙ มีจำนวน ๑๐๐,๑๓๒ คดี และเพิ่มขึ้นเป็น ๑๑๙,๑๓๒ คดี ในปี ๒๕๕๙ หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ ๑๔.๕

การกระทำการผิดของเด็กและเยาวชนเพิ่มขึ้น จาก ๓๖,๐๘๐ คดีในปี ๒๕๔๘ เป็น ๔๕,๒๑๙ คดีในปี ๒๕๕๙ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๖ โดยการกระทำการผิดสูงสุด ๓ ลำดับแรก คือ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์มีสัดส่วนร้อยละ ๒๙.๗ ของการกระทำการทำความผิดทั้งหมด รองลงมาเป็นความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีสัดส่วนร้อยละ ๑๙.๓ และความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายมีสัดส่วนร้อยละ ๑๗.๒

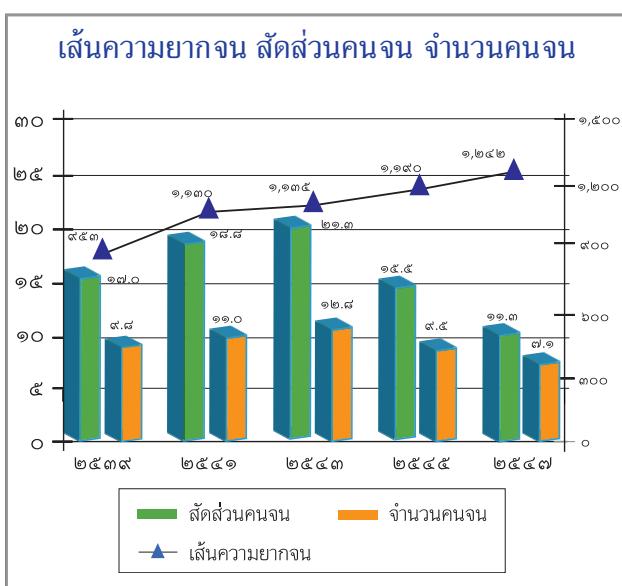
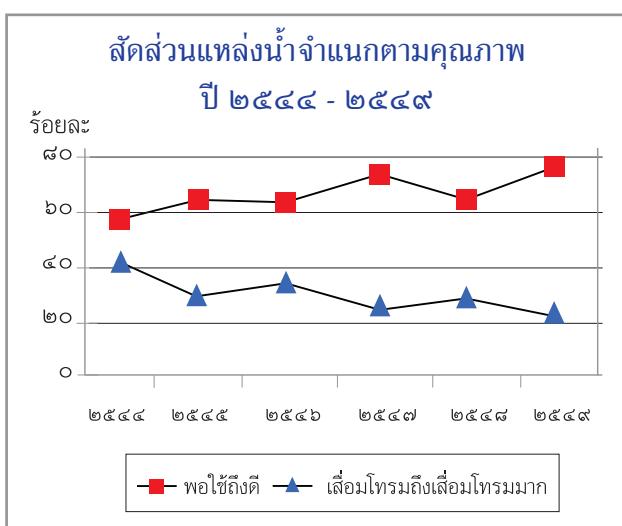
๒.๓ คนไทยสูบบุหรี่ลดลง แต่การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังเพิ่มขึ้น ค่าใช้จ่ายในการบริโภคบุหรี่ของครัวเรือนไทยลดลงจาก ๒๕,๖๒๕ ล้านบาทในปี ๒๕๔๘ เหลือ ๒๒,๓๐๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๙ หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ ๑๓ ขณะเดียวกันการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กลับเพิ่มขึ้นโดยค่าใช้จ่ายในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพิ่มขึ้นจาก ๑๓๑,๘๒๓ ล้านบาทในปี ๒๕๔๘ เป็น ๑๔๗,๑๙๖ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๙ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑.๗ ซึ่งส่งผลให้การเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกที่เกิดจากการเมาสุราในปี ๒๕๕๙ เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๗.๖

๒.๔ สถานการณ์สิ่งแวดล้อมโดยรวมดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งปัญหามลพิษทางเสียงและคุณภาพอากาศที่ยังอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน จำนวนแหล่งน้ำที่มีคุณภาพพอใช้ถึงดีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่วนปริมาณขยะมูลฝอยยังมีมาก และส่วนใหญ่กำจัดอย่างไม่ถูกหลักสุขาภิบาล

๒.๔.๑ ปัญหามลพิษทางเสียงลดลงเกือบทุกจุดที่ทำการตรวจวัดทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและในพื้นที่ที่มีปัญหามากในต่างจังหวัด เช่น จังหวัดสระบุรี ที่มีค่าระดับเสียงลดลงจาก ๗๒.๓ เดซิเบลเอ็นปี ๒๕๔๗ เหลือ ๗๐.๔ เดซิเบลเอ็นปี ๒๕๔๙ ใกล้เคียงกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไม่ให้เสียงดังเกิน ๗๐ เดซิเบลเอ็นปี

๒.๔.๒ คุณภาพอากาศของประเทศไทยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ปลอดภัย โดยปริมาณฝุ่นละอองลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา แม้ในเขตที่มีการจราจรหนาแน่นในเมืองใหญ่ เช่น กรุงเทพมหานครมีจำนวนฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า ๑๐ ไมโครอน อยู่ระหว่าง ๗๖ - ๑๐๒ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร เทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ไม่ให้เกิน ๑๒๐ ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร

๒.๔.๓ จำนวนแหล่งน้ำที่มีคุณภาพพอใช้ถึงดีเพิ่มขึ้น จากร้อยละ ๕๙ ในปี ๒๕๔๔ เป็นร้อยละ ๗๗ ในปี ๒๕๔๙ ขณะที่แหล่งน้ำที่มีคุณภาพเลื่อมโกร姆และเลื่อมโกร่มาก มีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ ๔๒ ในปี ๒๕๔๔ เป็นร้อยละ ๒๓ ในปี ๒๕๔๙

๒.๔.๔ ปริมาณขยะมูลฝอยเพิ่มขึ้น จาก ๑๔.๓ ล้านตันในปี ๒๕๔๔ เป็น ๑๔.๖ ล้านตันในปี ๒๕๔๙ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๑ ซึ่งทั่วประเทศสามารถกำจัดขยะอย่างถูกหลักสุขาภิบาลได้คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๓๖ แล้วสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ร้อยละ ๑๒ นอกจากนี้ ยังมีขยะที่เป็นของเสียอันตรายจำนวน ๑.๘๓ ล้านตัน ที่สามารถกำจัดอย่างถูกวิธีได้เพียง ๐.๗ ล้านตัน หรือร้อยละ ๔๐ เท่านั้น

๒.๕ ความยากจนลดลงอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ความเหลื่อมล้ำในรายได้ของประชากรยังคงอยู่ในระดับสูง

การพื้นตัวของเศรษฐกิจดังต่อไปนี้เป็นต้นมา ทำให้ครัวเรือนมีรายได้สูงขึ้นจากครัวเรือนละ ๑๓,๗๗๖ บาท/เดือนในปี ๒๕๔๔ เป็น ๑๔,๙๖๓ บาทในปี ๒๕๔๗ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๔ ทำให้จำนวนคนยากจนลดลงจาก ๙.๕ ล้านคนในปี ๒๕๔๔ เหลือ ๗.๑ ล้านคน ในปี ๒๕๔๗ หรือมีคนจนคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๑.๓ ของประชากรทั่วประเทศ คนจนส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ถึง ๓.๖ ล้านคน หรือร้อยละ ๕๐.๗ ของทั้งหมด รองลงมาเป็นภาคเหนือ ๑.๙ ล้านคน หรือร้อยละ ๒๖.๘ และภาคกลาง ๐.๗ ล้านคน หรือร้อยละ ๔.๘ ของทั้งหมด

อย่างไรก็ตาม ความเหลื่อมล้ำในด้านรายได้ของประชากรยังคงอยู่ในระดับสูง โดยในปี ๒๕๔๕ กลุ่มประชากร ๒๐% สุดท้ายที่รายสุด มีสัดส่วนรายได้ถึงร้อยละ ๔๕.๙๑ ของทั้งประเทศ ส่วนกลุ่มประชากร ๒๐% แรกที่จนสุดมีรายได้เพียงร้อยละ ๔.๒๓ ทำให้รายได้ของคนรายสุดมากกว่าคนจนสุดถึง ๑๓.๒๓ เท่า ต่อมาในปี ๒๕๔๗ กลุ่มประชากร ๒๐% ที่รายสุด มีส่วนแบ่งของรายได้ร้อยละ ๔๕.๘๖ ของรายได้ทั้งหมด ในขณะที่กลุ่มประชากร ๒๐% สุดท้ายที่จนสุด มีส่วนแบ่งของรายได้ร้อยละ ๔.๕๔ ทำให้ส่วนต่างของรายได้ยังอยู่ในระดับสูงถึง ๑๒.๑ เท่า

สัดส่วนรายได้ของประชากร จำแนกตามกลุ่มประชากรตามระดับรายได้ ปี ๒๕๔๕ และ ๒๕๔๗

หน่วย : ร้อยละ

ประชากรตามระดับรายได้	๒๕๔๕	๒๕๔๗
กลุ่ม ๒๐% แรก (จนที่สุด)	๔.๒๓	๔.๕๔
กลุ่ม ๒๐% ที่ ๒	๗.๗๒	๘.๐๔
กลุ่ม ๒๐% ที่ ๓	๑๒.๐๗	๑๒.๔๑
กลุ่ม ๒๐% ที่ ๔	๒๐.๐๗	๒๐.๑๖
กลุ่ม ๒๐% ที่ ๕ (รายที่สุด)	๔๕.๙๑	๔๕.๘๖
รวม	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐
สัดส่วนกลุ่ม ๕/กลุ่ม ๑ (เท่า)	๑๓.๒๓	๑๒.๑๐

ที่มา : ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมาณผลโดยสำนักพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและการกระจายรายได้ สศช.

โดยสรุปสถานการณ์โดยรวมในปี ๒๕๔๙ ด้านสังคมก่อนรัฐบาลเข้ามารัฐ行政ในเกณฑ์ดี คนไทยมีการศึกษาสูงขึ้น และมีการจ้างงานอยู่ในระดับเต็มที่โดยมีอัตราการว่างงานเพียงร้อยละ ๑.๓๙ ต่อกำลังแรงงานทั่วประเทศ กำลังแรงงานมีระดับการศึกษาสูงขึ้นดังต่อไปนี้ ๑. ระดับมัธยมศึกษาขั้นปี มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔๐.๕ เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาภาคบังคับครบถ้วนและเข้าเรียนในระดับมัธยมปลายถึงร้อยละ ๖๔ ประชาชนสามารถเข้าถึงหลักประกันสุขภาพอย่างทั่วถึง กำลังแรงงานได้รับความคุ้มครองตามหลักกฎหมายประกันสังคมถึงร้อยละ ๒๓.๒ อย่างไรก็ตาม คุณภาพของการศึกษาและบริการสุขภาพยังเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญอย่างจริงจังเพื่อเตรียมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุหลังปี ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ประชาชนมีรายได้สูงขึ้นทำให้จำนวนคนยากจนลดลงจาก ๙.๕ ล้านคน ในปี ๒๕๔๕ เหลือ ๗.๑ ล้านคนในปี ๒๕๔๗ หรือมีสัดส่วนร้อยละ ๑๑.๓ ของประชากรทั่วประเทศ ซึ่งคนจนส่วนใหญ่ถือร้อยละ ๕๐ อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเด็นการพัฒนาที่ต้องเร่งดำเนินงาน คือ การเร่งรัดผลิตภาพแรงงานให้สูงขึ้น โดยการลงทุนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ และการเตรียมเข้าสู่โครงสร้างประชากรสูงอายุ นอกจากนั้น ต้องเร่งพัฒนาระบบบริการสุขภาพให้เชื่อมโยงกัน และให้ความสำคัญในการสร้างพัฒนาระบบสุขภาพ

ที่เหมาะสม และการป้องกันการเจ็บป่วยด้วยโรคที่สามารถป้องกันได้ เช่น โรคระบบทางเดินหายใจ โรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน และโรคปอดอักเสบ ที่ยังมีประชาชนเจ็บป่วยเพิ่มขึ้น การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีแวนโน้มเพิ่มขึ้น การปรับปรุงยาเสพติดและการป้องกันการกระทำการทำความผิดของเด็กและเยาวชน ที่ถูกจับส่งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การกำจัดขยะ อันตรายอย่างถูกหลักสุขागิบาล และการแก้ไขปัญหาความยากจนและการกระจายรายได้ ให้ได้ผลอย่างยั่งยืน

๓. สถานการณ์ด้านการเมือง

ในช่วงปี ๒๕๔๘ - ๒๕๔๙ ประเทศไทยประสบปัญหาด้านการเมืองอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน โดยเฉพาะภัยหลังจากการเลือกตั้งทั่วไปในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ในช่วงเวลาดังกล่าวของค์กรภาคประชาชนได้เรียกร้องให้ดำเนินการตรวจสอบกรณีทุจริตในโครงการของรัฐอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการเรียกร้องให้มีการตรวจสอบจริยธรรมของผู้บริหารประเทศในขณะนั้น นอกจากนี้ ยังมีปัญหาด้านความเชื่อมั่นในองค์กรของรัฐ ทั้งในภาคราชการ และองค์กรอิสระที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบภาคการเมือง ทำให้มีการฟ้องร้องฝ่ายบริหารต่อศาลปกครอง และศาลรัฐธรรมนูญในหลายกรณี

ในระยะต่อมา สถานการณ์ด้านการเมืองของประเทศไทยเริ่มทวีความรุนแรงขึ้น ภายหลังจากการยุบสภาเมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ และศาลปกครองได้มีคำสั่งให้การเลือกตั้งทั่วไปที่จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๔๙ เป็นโมฆะ ทำให้การชุมนุมประท้วงของประชาชนที่ได้เริ่มชุมนุมประท้วงรัฐบาลมาตั้งแต่ช่วงเดือนมกราคม ๒๕๔๙ ขยายวงกว้างมากขึ้น ทำให้สถานการณ์ในช่วงเดือนกันยายน ๒๕๔๙ มีความเลี่ยงที่จะเกิดการประท้วงระหว่างกลุ่มผู้ชุมนุมที่มีความเห็นไม่ตรงกันอย่างรุนแรงตามสถานการณ์ดังกล่าวได้ยุติลงภายหลังจากการปฏิรูปการปกครองในวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙

แม้ว่าสถานการณ์ด้านการเมืองของประเทศไทยจะมีการปฏิรูปการปกครองจะส่งผลต่อระบบต่อไปอย่างหลังจากการเปลี่ยนผ่านมาตั้งแต่ช่วงเดือนมกราคม ๒๕๔๙ โดยเฉพาะการลงทุนต่างประเทศ ทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยยังคงชะลอตัวลง และในช่วงก่อนการเข้าบริหารประเทศไทยของรัฐบาล พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ ยังคงมีแรงต้านทางการเมือง ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐบาลให้ความสำคัญในการสร้างความสมานฉันท์ และลดการแตกแยกทางความคิดของกลุ่มต่าง ๆ ต่อไป

